

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και
Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Την **Παρασκευή 1^η Δεκεμβρίου** 2023, υλοποιήθηκε ολοήμερη εκπαιδευτική επίσκεψη στην Αρχαία Αγορά και την Ακρόπολη, στο πλαίσιο των μαθημάτων Κλασική Αρχαιολογία: Πλαστική (επιλογής κατεύθυνσης αρχαιολογίας) και Αρχαία Πόλη (επιλογής διπλής κατεύθυνσης) υπό τη διοργάνωση της διδάσκουσας, μέλους ΕΔΠΠ, **Δρ. Χαραλαμπίας Θλιβέρη** και τη συμμετοχή 30 φοιτητών Ε' και Ζ' εξαμήνου.

Οι εκπαιδευτικοί στόχοι της επίσκεψης εκπληρώθηκαν χάρις στην καίρια συμβολή της **Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Αθηνών** και της **Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης**. Θέλουμε να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας στον αναπληρωτή Προϊστάμενο της Εφορείας Αρχαιοτήτων κ. **Νικόλαο Πετρόχειλο** για τις άδειες εισόδου μας σε μια σειρά από μη προσβάσιμους χώρους στην Ακρόπολη, στις αρχαιολόγους κα **Αμαλία Γιαννακοπούλου** και κα **Ευτυχία Γιαννικαπάνη** για την αποδοχή της πρόσκλησης και τις ξεναγήσεις τους στη Βόρεια Κλιτύ, και στην αρχιτέκτονα της ΥΣΜΑ κα **Βασιλεία Μανιδάκη** για την ξενάγησή της στο εσωτερικό του Παρθενώνα.

Ευχαριστούμε την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας κα **Αιμιλία Μπάνου** για την παρουσία της και τις αναφορές της στα μνημεία και την προϊστορία της Ακρόπολης.

Ευχαριστίες οφείλουμε στον κ. **Επαμεινώνδα Μέντη**, εργαζόμενο της ΥΣΜΑ και απόφοιτο αρχαιολογίας του Τμήματός μας, για το αρχαιογνωστικό του ενδιαφέρον και τη βοήθεια που μας παρείχε σε όλα τα διοργανωτικά θέματα και στον συντονισμό με την ΥΣΜΑ.

Για την υλοποίηση της επίσκεψης αυτής ήταν απαραίτητη η ομαδική ηλεκτρονική κράτηση εισιτηρίων για τον κάθε αρχαιολογικό χώρο, με υποχρεωτική δήλωση της ζώνης επισκεψιμότητας για την Ακρόπολη και το Μουσείο.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΕΨΗΣ

Η επίσκεψη ξεκίνησε (10.45) από τον εξωτερικό χώρο της **Αρχαίας Αγοράς**, όπου οι φοιτητές είχαν τη δυνατότητα να δουν τον ανεσκαμμένο χώρο της Ποικίλης Στοάς, επί της οδού Αδριανού. Στο επιτόπιο μάθημα στην Αγορά παρουσιάστηκαν από τη διδάσκουσα κα **Θλιβέρη** τα αρχαιολογικά κατάλοιπα της ύστερης αρχαϊκής, κλασικής και ελληνιστικής περιόδου, και έγινε αντιληπτή η ανάδειξη του πολιτικού χώρου και οι μεταγενέστερες μεταβολές μέσω του μεγάλου αριθμού των κτισμάτων.

Στην Ακρόπολη οι φοιτητές είχαν τη δυνατότητα να εισέλθουν σε χώρους περιορισμένης πρόσβασης. Συγκεκριμένα:

Κατά την πρώτη στάση (12.30), εισήλθαν ανά ομάδες των επτά στην **υπόγεια κρύπτη** κάτω από τον κλασικό μαρμάρινο ναό της Αθηνάς Νίκης, όπου περιεργάστηκαν την ύπαρξη του αρχαιότερου πώρινου ναΐσκου της Αθηνάς Νίκης, και λοιπών ευρημάτων - μεταξύ αυτών επιγραφής (in situ) του 6^{ου} αι. π.Χ.

Κατά τη δεύτερη στάση (13.30), οι φοιτητές τηρώντας πιστά τα μέτρα ασφαλείας εισήλθαν στον **Παρθενώνα** από την ανατολική είσοδο, και παρέμειναν πέραν του πρόναου. Επί του σημείου πραγματοποιήθηκε ξενάγηση από την αρχιτέκτονα της ΥΣΜΑ κα **Βασιλεία Μανιδάκη**. Η κα Μανιδάκη ανέλυσε τις οπτικές εκλεπτύνσεις του ναού που οδηγούν στην απaráμιλλη αισθητική εντύπωση του συνόλου, και παρουσίασε τις τεχνικές ανοικοδόμησης, επιδεικνύοντας αντίγραφα μεταλλικών συνδέσμων και ξύλινων γόμφων. Επεξήγησε επίσης τον τρόπο ράβδωσης των κιόνων, τη σύνδεση-κέντρωση των σπονδύλων και την πλοκή των λίθων. Οι φοιτητές περιεργάστηκαν τις καταστροφικές συνέπειες πυρκαγιάς στο κτίσμα και τις ρωγμές που προκλήθηκαν από παλαιότερες συντηρήσεις. Η παρουσίαση έκλεισε με επισκόπηση των ολοκληρωμένων επεμβάσεων της ΥΣΜΑ και θεώρηση των νέων στόχων, που αφορούν στην ανασυναρμολόγηση των μακρών τοίχων του σηκού.

Κατά την παραμονή τους στην Ακρόπολη, οι φοιτητές ξεναγήθηκαν επίσης από την κα Θλιβέρη στα **Προπύλαια** και το **Ερέθθειο**, και περιεργάστηκαν τα θεμέλια του **Αρχαίου Ναού της Αθηνάς Πολιάδος**.

Κατά την τρίτη στάση (15.30), έγινε ξενάγηση από τις αρχαιολόγους της Εφορείας Αρχαιοτήτων Αθηνών κα **Αμαλία Γιαννακοπούλου** και κα **Ευτυχία Γιαννικαπάνη** στην κλειστή για το κοινό **Βόρεια Κλιτύ της Ακρόπολης**. Η ξενάγηση ξεκίνησε στο προαύλιο του κρηναίου οικοδομήματος της **Κλεψύδρας** στη διασταύρωση του αρχαίου Περιπάτου και της Παναθηναϊκής Οδού, και αμέσως μετά οι φοιτητές ανά ομάδες ανέβηκαν στο θολοσκέπαστο πηγάδι της ρωμαϊκής περιόδου. Εντύπωση προκάλεσε η κατασκευή προμαχώνα προκειμένου να εξασφαλιστεί πόσιμο νερό στους αγωνιστές της Επανάστασης που κατείχαν την Ακρόπολη.

Η περιήγηση στη Βόρεια Κλιτύ συνεχίστηκε με ανάβαση στο **σπήλαιο του Απόλλωνα Υποακράιου** και στο τριμερές **σπήλαιο του Πανός**, όπου οι φοιτητές είχαν τη ευκαιρία να περιεργαστούν τις λαξευμένες κόγχες για την υποδοχή των αφιερωμάτων.

Ακολούθησε η περιδιάβαση στο άνδριο του **ιερού του Έρωτα και της Αφροδίτης Ουρανίας**, όπου εντυπωσίασε η αναφορά στο μαρμάρινο παγκάρι του 4^{ου} αι. π.Χ. για τις προγαμιαίες προσφορές (η επεξεργασία του ευρήματος έγινε στο Μουσείο της Ακρόπολης). Η διαδρομή ολοκληρώθηκε με την Μυκηναϊκή Κρήνη προς τα ΒΑ και το **ιερό της Αγραύλου** στα ανατολικά.

Για μικρό χρονικό διάστημα και μέχρι το κλείσιμο του αρχαιολογικού χώρου (17.00) έγινε η μετάβαση των φοιτητών στη **Νότια Κλιτύ**, και ξενάγηση στο **Θέατρο του Διονύσου Ελευθερέως**.

Ακολούθησε διάλειμμα για γεύμα. Στη συνέχεια έγινε συγκέντρωση όλων στον προαύλιο χώρο του **Μουσείου της Ακρόπολης** (18.30), και είσοδος ανά ομάδες. Ακολούθησε επιτόπιο μάθημα από την κα **Θλιβέρη** στην αίθουσα των Κλιτύων και της αρχαϊκής Ακρόπολης. Στον τρίτο όροφο, μέσω της οπτικής επαφής και του ακριβούς προσανατολισμού με τον Παρθενώνα, οι φοιτητές παρακολούθησαν τη συναρπαστική αφήγηση της ζωφόρου και των αετωμάτων, σε μια προσομοίωση της έκθεσής τους στο ίδιο το μνημείο.

Μετά την ολοκλήρωση της επίσκεψης στο Μουσείο Ακρόπολης (20.40), οι φοιτητές μετέβησαν στη θέση του πούλμαν για την επιστροφή τους στην Καλαμάτα, ενώ κάποιои από αυτούς παρέμειναν στην Αθήνα, όπως είχαν δηλώσει εκ των προτέρων.

Η σύνταξη του ΔΤ έγινε από τη κα Χαρά Θλιβέρη (06.12.2023)